

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ประเทศเวียดนาม
๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ [วันที่ ๕ ดาลัด]

โดย

วันชัย ภู่งาม

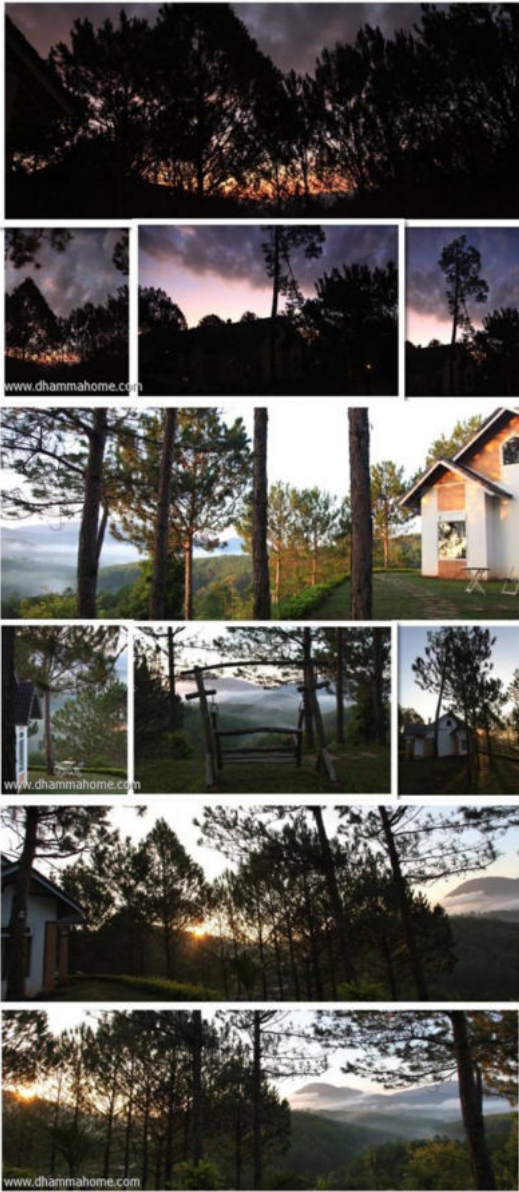
ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ ประเทศเวียดนาม
๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ [วันที่ ๕ ดาลัด]

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

คำปรารภ

จากความตั้งใจเดิมที่จะรายงาน (สด) การสนทนาธรรมและกิจกรรมต่าง ๆ ของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์และคณะฯ ที่เดินทางไปสนทนาและเผยแผ่พระธรรม ตามคำเชิญของชมรมบ้านร่มมะเวียดนาม ระหว่างวันที่ ๑๐-๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นั้น ด้วยข้อจำกัดหลายประการ จึงทำได้เพียงถึงวันที่ ๔ ของการเดินทางเท่านั้น

ขณะนี้ ท่านอาจารย์และคณะฯ ได้เสร็จสิ้นจากภารกิจดังกล่าวแล้ว ด้วยความมั่งคั่งมั่งยัง และได้เดินทางกลับมาถึงประเทศไทย เมื่อตอนเย็นของวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ซึ่งข้าพเจ้าจะทยอยนำเสนอภาพและกิจกรรมแต่ละวันจนจบในอันดับต่อไปนะคะ

ณ กาลครั้งหนึ่ง ในตอนนี้เป็นภาพประกอบข้อความบางตอนของการสนทนาธรรม เมื่อช่วงเช้าของวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ที่พี่แดง (พล.อ.ต. กาญจนา เชื้อทอง) ได้กรุณาถอดความไว้ให้เช่นเคยครับ

หลังรับประทานอาหารกลางวัน ตอนบ่าย ท่านอาจารย์ได้เดินทางไปเยี่ยมไข้ผู้ป่วยหนักท่านหนึ่งที่บ้านพักกลางเมืองดาลัด ซึ่งได้นำลงรายละเอียดไว้แล้วในกระแสรายงาน ๓ ตอน ในหัวข้อ

- ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ เยี่ยมไข้ผู้ป่วยหนักชาวเวียดนาม ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘
- อันเนื่องมาจากการเดินทางไปเยี่ยมไข้ผู้ป่วยหนักชาวเวียดนาม ของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
- ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ เดินทางไปร่วมในพิธีศพสมาชิกชมรมบ้านธัมมะเวียดนาม

สนทนาธรรมที่ K'Lan Eco Resort ดาลัด วันที่สี่
(๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘)

ผู้ถาม :

ท่านอาจารย์ :

ถ้าไม่มีใครถือศีล ที่ถูกต้องเป็นอย่างไร?

ทรงแสดงให้เข้าใจตามความเป็นจริงว่า ทุกขณะเป็นธรรม ไม่มีใคร ถ้าไม่อย่างนั้น จะไม่เข้าใจคำสอน ถ้ายังไม่รู้ว่า ศีลคืออะไร ก็จะไม่เข้าใจ ถ้าไม่จิต เจตสิก รูป จะมีศีลไหม? "ศีล" จึงไม่ใช่สิ่งที่ใครจะทำตามโดยไม่เข้าใจ เพราะไม่มีใคร ไม่มีใครสามารถเปลี่ยนแปลงคำสอนได้ ศีลคืออะไร? รูปไม่ใช่ศีล ขณะนี้มีศีลไหม?

ชำระ :

เมื่อผู้ฟังแสดงความเคารพภิกษุและอาจารย์ เป็นกุศล
ศีล จริง ๆ แล้ว "ศีล" หมายถึง ความประพฤติทางกาย
วาจา มีทั้งดี และ เลว แต่จะกล่าวเฉพาะที่ดี การเคารพ
คือ อะไร? เป็นเพียงจิต เจตสิก รูป ไม่ใช่ความประพฤติ
ของเราดี หรือ ของใครดี แต่เป็นจิต เจตสิก รูปดีที่เกิด
เพราะเหตุปัจจัย เมื่อเข้าใจเพิ่มขึ้น ก็มันคงว่าเป็นธรรมะ
ที่ไม่ใช่ใคร!! "ศีล" เป็นทั้งข้อห้ามไม่ให้กระทำการที่ไม่ดี
ทางกาย วาจา เช่น ไม่พูดปด ขณะทิ้งดุ้นการพูดปดก็
เป็นกุศลศีล

จน :

ขณะที่วิริยอุตสาหะทางกาย วาจา ก็เป็นกุศล มีเหตุหลาย
ประการ ที่ทำให้วิริยอุตสาหะ เช่น กลัวผลของบาป เจตนา
วิริยอุตสาหะ เป็นขณะที่เป็นกุศล เช่น ไม่ตบยุง หรือ หยิบ
ของคนอื่น

ผู้ถาม :

ถ้าบางคนถือศีล ๕ แต่เป็นชาวประมง ในฐานะชาวพุทธ
ควรทำอย่างไร?

ท่านอาจารย์ :

ต้องเข้าใจคำสอนว่า ไม่ใช่ใคร เมื่อเข้าใจว่าศีลคืออะไร แล้ว ก็รู้ว่าขณะไหนเป็นศีลและไม่ใช่!! "ศีล" คือ ความประพฤติของจิต เจตสิก เป็นเหตุให้กระทำทางกาย วาจา ในชีวิตประจำวัน ในพระไตรปิฎกมี ๓ กุศลศีล อกุศลอัปยาคตศีล รูป นิพพาน วิบากจิตเป็นอัปยาคตะ และสำหรับพระอรหันต์เป็นอัปยาคตะ เหตุที่ทำให้กาย วาจา เป็นอกุศล เป็นอกุศลศีล ไม่ว่าจะเป็นชาวประมงหรือใครก็ตาม เพราะเป็นธรรมชาติ ไม่ใช่สัตว์ บุคคล ต้องฟังให้เข้าใจจนเป็นความเข้าใจของตนเอง ไม่ถามใครว่า เป็นกุศลหรือไม่? พระอรหันต์สัมผัสมาสัมพุทธเจ้าสามารถตอบปัญหาทั้งหมดได้

...ทุกวันนี้คนอาจคิดว่า ศึกษาคำสอนโดยฟัง อ่าน จำ แต่นั่นไม่ใช่จุดประสงค์ของท่านที่บำเพ็ญพระบารมีมา ยาวนาน และทรงแสดงธรรมถึง ๔๕ พรรษา ถ้าศึกษา เข้าใจ จะเห็นพระมหากรุณาคุณ พระปัญญาคุณ พระ บริสุทธิคุณ ที่ทรงแสดงความจริงว่า ไม่มีสัตว์ บุคคล ตัวตน ไม่มีใคร นอกจากธรรมะที่เกิดปรากฏ เพราะเหตุ ปัจจุบัน ถ้าใครไม่ได้ศึกษาคำสอน ก็จะเข้าใจสภาพธรรม ผิดจากความเป็นจริง เมื่อเป็นสัจญาณ ก็จะมั่นคงว่า ธรรมะทั้งหมดเป็นอนัตตา ไม่มีใครสามารถพูดได้ว่า เข้าใจความจริงแล้ว ถ้ายังไม่ได้ฟังคำสอนของพระ อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า...

ผู้ถาม :

ถ้าเจตนามีสติได้ไหม

ท่านอาจารย์ :

เจตนาเป็นมรรคมืดหรือไม่? ไม่!! เจตนาเป็นได้ทั้งกุศล อกุศล และอัปยาคตะ ญกใหม่ ที่ตั้งใจจะลึกรู้? นั่นแสดงยังไม่เข้าใจคำสอน "สัมมาสติ" คือ อะไร? จะมีกุศลเจตนาได้ ถ้าสะสมพอ สัมมาสติในมรรคมืด ๘ ต้องมีระดับสูงกว่าธรรมดา สัมมาสติเกิดจากสังญาณ ไม่ใช่จากเจตนา!!!

- จอห์น : กุศลเจตนา กับ เจตนาทำกุศล เหมือนกันไหม?
- ผู้ถาม : ไม่เหมือนกัน เช่น เมื่อนั่งแล้วระลึกถึง แข็ง เป็นกุศลเจตนาหรือไม่?
- จอห์น : ขึ้นกับเหตุปัจจัย ควรศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อเข้าใจมากขึ้น
- ผู้ถาม : อธิบายสติระดับต่าง ๆ
- ท่านอาจารย์ : ขณะนี้มีสติไหม? อะไรเป็นอารมณ์ของสติขณะนี้?
- ผู้ถาม : บัญญัติ
- ท่านอาจารย์ : อย่างนั้นยังไม่ใช่ สติปฏิฐาน

- ผู้ถาม : เจตนาที่จะมีสติ ผิดอย่างไร? ช่วยอธิบาย สติตามปกติ ระลึกละเอียดมากในแต่ละวัน
- ชาว์ร่าห์ : ถ้าอยากมีสติมาก ๆ ก็เป็นตัวตนที่ติดข้อง ต่างกับขณะที่สติระลึกตามปกติ เหมือนกับตั้งใจรักษาศีล ก็เป็นตัวตนต่างกับขณะที่วิบัติ ขณะนั้นเป็นไปตามเหตุปัจจัย ตามปกติ ที่รู้ว่าอะไรเป็นกุศล อกุศล พระอรหันต์ไม่ต้องวิบัติ เพราะไม่มีทั้งกุศลและอกุศล
- จอห์น : สติที่เกิดตามปกติเล็กน้อยมาก จึงต้องอดทน และมีศรัทธาในคำสอน ไม่อย่างนั้นก็จะไปทำให้สติระลึก ซึ่งเป็นความเห็นผิด

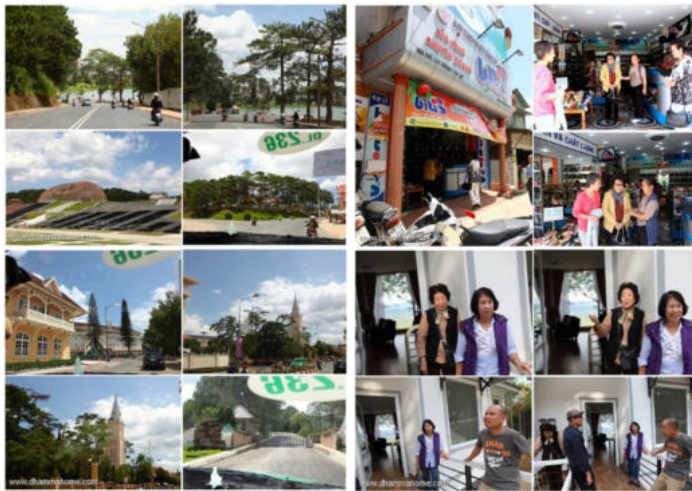
ผู้ถาม :

ซาร่าห์ :

เจตนาระลึก หรือพยายามระลึก

เป็นความเห็นผิดที่จะสะสมต่อไป จนเป็นนิสัย เหมือนเดิม
สุราจนติด ขณะที่เป็นกุศล ขณะนั้นมีสติแล้ว ขณะฟัง
และพิจารณาจนเข้าใจว่าไม่มีตัวตน ก็เป็นสติอีกขั้นหนึ่ง
ต้องเข้าใจว่า อะไรเป็นเหตุที่ถูก จะนำไปสู่ผลที่ถูก การ
เข้าใจว่าเป็นธรรมะ ไม่มีตัวตน เป็นเหตุที่ถูกนำไปสู่ผลที่
ถูก บางคนคิดว่าไปสำนัก จะทำให้เข้าใจคำสอน นั้น
ไม่ใช่เหตุที่ถูก แต่ความเข้าใจถูก ต้องสะสมมาจากชาติ
ก่อน ๆ ด้วย "สัมมาทิฐิ" ต้องสะสมมาแต่อดีต ไม่ใช่
เฉพาะในชาตินี้ เข้าใจเดี๋ยวนี้ว่า เป็นธรรมะ ก็จะสะสม
ต่อไปในอนาคตด้วย และต้องระลึกรู้เดี๋ยวนี้!!! อย่างที่
อาจารย์ถามว่า ขณะนี้เป็นกุศลศีล หรืออกุศล หรือ
อัปยากตะ

ท่านอาจารย์ :

จะเห็นว่า การฟังและพิจารณาว่าไม่ใช่ตัวตน จะละคลาย ความติดข้องในสัตรว์ บุคคล ตัวตน บางชาติเกิดเป็น พระราชา บางชาติเกิดเป็นขอทาน เป็นครั้งหนึ่งใน สังสารวัฏ ไม่นานเลย ชาติหน้าอาจจะเป็นเดี๋ยวนี หรือ พรุ่งนี้!!! แต่สภาพธรรมยังไม่หยุดเกิดดับ ยังคงเกิดต่อไป ในสังสาระ กุศลและอกุศลที่สะสมมา ไม่หายไปไหน สะสมอยู่ในจิตทุกขณะ ทุกชาติ "ความเข้าใจธรรมะ" ก็ เช่นเดียวกัน เห็นเกิดแล้วดับ ไม่กลับมาอีกเลย เช่นเดียวกับขณะอื่น ๆ ทุกคนไม่อยากมีอกุศล แต่ก็ห้าม ไม่ได้ สิ่งที่มีค่าที่สุดไม่ว่าในโลกไหน ๆ คือ ความเข้าใจ ธรรมะเดี๋ยวนี!!! ไม่ควรสนใจว่า มีสติมากหรือน้อย ถ้า เข้าใจแล้ว "สัมมาสติ" ก็เกิดได้ตามปกติ

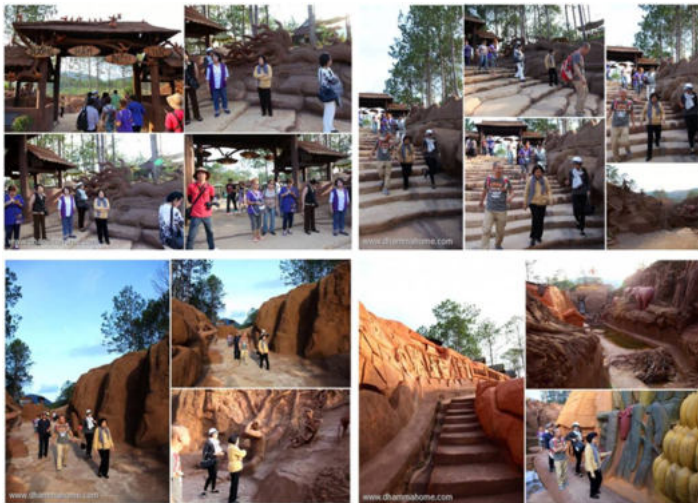

ผู้ถาม :

จำเป็นไหม? ว่าต้องศึกษาคำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้เราศึกษาก็ยังผิดทาง

ท่านอาจารย์ :

ไม่จำเป็นต้องรอจนสัมมาสติเกิด เพราะเหตุปัจจัยยังไม่สมบูรณ์ เริ่มต้นใหม่ทุกครั้ง ที่ฟังเข้าใจ เพราะมีเหตุปัจจัยให้อกุศลเกิดมากกว่ากุศล ไม่ต้องหวังว่าสัมมาสติจะเกิด ถ้า "หวัง" เป็นเครื่องเน้นซ้ำ เห็นเกิดแล้วดับทันที หลังจากนั้นก็ติดข้องด้วย "ความไม่รู้" ต่อไปอีก ปกติไม่รู้สภาพผู้ที่เกิดทุกขณะ เห็น ได้ยิน คิด ว่า ไม่มีใครเห็น มีแต่จิตเจตสิก รูป เกิด แต่เพราะไม่รู้ จึงเป็นเรื่องราวตลอดเวลา เป็นคนเกิดคนตาย จริง ๆ แล้ว เป็นจิตเจตสิกที่เกิด ตาย จริง ๆ แล้ว ธรรมะเกิดแล้วดับทันที จึง "ไม่มีเรา"

...จะเห็นพระมหากรุณาคุณที่ยิ่งใหญ่ พุทธานุสติ ระลึกถึงคุณ ขณะที่เข้าใจคำสอน ขณะนั้นเป็นพุทธาสนธิ ไม่มีใคร!! ถ้าไม่เข้าใจคำสอน จะมีพุทธานุสติไหม? เมื่อเข้าใจมากขึ้น ก็เข้าใจพระพุทธรูปมากขึ้น เข้าใจแต่ละขณะ ไม่ใช่ใคร นอกจากธรรมะที่เกิดดับ ถ้ายังฟังไม่พอ พิจารณาไม่พอ ก็ยังไม่เข้าใจ มีอะไรเป็นของใครบ้าง? นอกจาก "ความคิด" ว่า เป็นเรา เป็นของเรา...

ผู้ถาม :

ที่กล่าวว่า เหตุผิมนำไปสู่ที่ผิด ตอนนี้ได้ฟังธรรมที่ถูกต้อง คงจะนำไปสู่ผลที่ถูกต้อง

ชาว้าห์ :

ขณะที่ปฏิบัติผิด และมีความเห็นผิด ไม่มีประโยชน์ ขณะที่เห็นถูก สามารถนำไปสู่ความเห็นถูกต้องได้ ขณะนี้อะไรเป็นเหตุถูก ไม่ใช่ความพยายาม เป็นกุศล เพราะ "พยายาม" ไม่ได้!!! ขณะนี้ทุกอย่างเป็นธรรมะที่ไม่เที่ยงดับไปทั้งหมด ไม่มีอะไรเหลือ เราเชื่อว่า ตายแล้วเกิดพร้อมกับที่จะจากสิ่งที่ยึดในชาตินี้ไป จึงควรเจริญปัญญา

จอน :

ก่อนฟังธรรมะ ทุกคนมีเรื่องราวของความปฏิบัติผิดและความเห็นผิดมาแล้วทั้งนั้น เมื่อฟังธรรมแล้ว ความเข้าใจถูกต้องก็ค่อย ๆ เจริญขึ้น

ผู้ถาม :

เมื่อรู้ว่า ธรรมชาติเกิดตลอดเวลา ไม่ต้องไปที่ไหน คิดว่า
ต้องทำหลายอย่างที่จะทำให้ปัญญาเจริญ ความ
พยายามที่ถูกต้อง สัมมวายามะ เป็นอย่างไร? ในมรรค
มีองค์ ๘

จอณ :

ถ้าเป็นตัวตนที่พยายามก็ยังผิด หรือคิดว่า ไม่ต้องทำ
อะไรก็ผิด ถ้าพยายามให้สงบก็ผิด ขณะที่ติดข้องกับสงบ
ติดข้องกับความพยายามก็ผิด เมื่อปัญญาเจริญ จะรู้ว่า
เพียงฟังและพิจารณาให้เข้าใจคำสอน นี่เป็นความเพียร
ชอบ อุปสรรคของการฟังให้เข้าใจ คือ คิดว่า เราทำได้

ผู้ถาม :

เมื่อเราสลับ ไม่รู้อารมณ์ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ จะคิดได้ไหม?

ท่านอาจารย์ :

แต่ละคำ เป็นสภาพธรรมแต่ละหนึ่ง คิดเป็นอะไร? ขณะนี้มีคิดไหม? คิดอะไร? ยังไม่คิดเป็นคำ แต่คิดถึงถึงรูปร่าง สันฐาน "คิด" ไม่ใช่ "เห็น" คิดเป็นขณะที่คิดแล้วดับไป ปกติ คนคิดว่า "คิดเป็นคำ" เท่านั้น แต่คิดเกิดทางมโน ทวาร "ยังไม่มีเป็นคำ" ใครรู้บ้างว่า หลังเห็น หลังได้ยิน หลังได้กลิ่น หลังลิ้มรส หลังกระทบสัมผัส มีปัจจัยให้คิด สภาพธรรมใดคิด?

ผู้ถาม :

วิตก วิจารณ์

ท่านอาจารย์ :

ใครรู้ รู้จากการฟัง

ผู้ถาม :

เหมือนดูหนัง

ท่านอาจารย์ :

ถ้าไม่รู้จักหนัง ก็ไม่รู้จักคิด ถ้าเข้าใจคำสอน ขณะเข้าใจ พระปัญญาของพระองค์ ไม่ใช่เพียงถวายเป็นสิ่งของ ความ นอบน้อม ขณะเข้าใจ วิตกเจตสิกที่เกิดหลังเห็น ขณะ เข้าใจพระปัญญาของพระองค์ ไม่ใช่ตัวตน เป็นเพียง สภาพธรรมแต่ละอย่างที่เกิดขึ้น

ชาวาร์ :

มีสภาพธรรมหลายอย่าง เช่น โคม่า มีทั้งคิด มีทวารทั้ง ๕ เห็น ได้ยิน และมโนทวาร มีวิตก ภาวังจิต ไม่จำเป็นต้อง คิดอย่างที่เราคิด

ท่านอาจารย์ :

ไม่จำเป็นต้องโคม่า แค้นนอนหลับตา คิดไหม? ถ้าหลับ สนิทไม่คิด!!!

กราบทำบุญชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของสมาชิกชมรม บ้านธัมมะเวียดนามทุกท่าน
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาพี่แดง (พลอากาศตรีหญิง กาญจนา เชื้อทอง)
สำหรับข้อความการสนทนาธรรม ที่ถอดความสดขณะฟัง มาให้ประกอบเรื่อง
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

